ak nezaplatia, títo orgánovia ihneď urobia príslušné opatrenie; okrem toho hrozil postihnutým osobám i potrestaním. Je tedy zrejmé, že nešlo o púhe upomienky a obyčajné vyzvanie, poukazujúce na riadnu súdnu cestu, ako sa snaží dovodiť zmätočná sťažnosť, ale o neoprávnené, pod predstieranou záštitou úradných osôb prevádzané vykonávanie nátlaku na vôľu dlžníkov opovedaním bezprostredných vrchnostenských zákrokov a dokonca i potrestania postihnutých dlžníkov, ak nezaplatia vymáhané čiastky. Keďže vyhrážky smerovaly — ako správne zdôraznil vrchný súd — proti prostým vidieckym ľuďom, ktorí nevedeli rozpoznať, že im v skutočnosti nehrozí opovedané nebezpečenstvo, boly spôsobilé vyvolať u nich takú mieru duševnej depresie, že sa len pod jej vlivom rozhodli sťažovateľovi vyhoveť. Boly preto vyhrážky obžalovaného takého rázu a takého stupňa, aký predpokladá zákon v ustanovení § 350 tr. z., a vrchný súd sa nemýlil, uznal-li sťažovateľa vinným trestnými činmi uvedenými vo výrokovej časti napadnutého rozsudku.

Čís. 6152.

Pod pojmom »čin« v smysle § 1, odst. 1 zákona čís. 269/1919 Sb. z. a n. rozumie sa padelanie peňazí samo.

Činnosťou osoby »ináčej na čine zúčastnenej« myslí zákon takú činnosť, ktorá nie je síce vlastným padelaním peňazí alebo spolupôsobením pri tomto padelaní, ktorá však preca prispieva k dosiahnutiu zamýšľaného výsledku, t. j. k udaniu padelaných peňazí ako pravých.

Udávanie padelkov (vedome za pravé) možno uznať za miernejšie trestný čin (zločin podľa § 4 cit. zák.) iba vtedy, keď sa deje bez dohody s pachateľom alebo s osobou ináčej na čine zúčastnenou (na pr. čo do padelkov zdedených, najdených, ukradnutých a pod.).

(Rozh. zo dňa 7. marca 1938, Zm IV 32/38.)

Súd prvej stolice uznal obžalovaného A. a odvolací súd aj obžalovaného B. vinnými zločinom podľa § 1, odst. 1 zák. čís. 269/1919 Sb. z. a n. Trestná činnosť obžalovaného A. spočívala v tom, že v usrozumení s členmi zahraničnej tlupy padelateľov peňazí, ktorí v lete roku 1935 padelali nezistené množstvo poľských päťzlotých, prevzal od D., ktorý dopravil do Československej republiky nezistené množstvo týchto padelkov, asi dvesto kusov a udával ich v Československu. Obžalovaný B. bol do celého podniku podrobne zasvätený, najmä vedel, že jeho brat D. je v priamom spojení so spomenutou padelateľskou tlupou v zahraničí a že od nej prevzal väčší počet padelkov poľských päťzlotých, aby ich v Československu dal do obehu. Obžalovaný B. z poverenia svojho brata D. jednak za účelom snadnejšieho udávania padelkov, jednak za účelom kontroly spoluobžalovaného A. spre-

vádzal A. v Československu a dohodnuvši sa s ním o podieli na zisku spolupôsobil priamo pri udávaní padelkov.

Najvyšší súd zmätočné sťažnosti obžalovaných A., B. a ich obhájcov zčasti odmietol, zčasti zamietol.

Z dôvodov:

Zmätočné sťažnosti obžalovaného A. a jeho zvoleného obhájcu:

Zmätočné sťažnosti na základe § 385, čís. 1 b) tr. p. uplatnené a podľa zákona prevedené domáhajú sa kvalifikácie činu podľa § 4 zák. čís. 269/1919 Sb. z. a n. a dovodzujú zo znenia zákona »osoba ináčej na čine zúčastnená«, že »čin« značí falšovanie peňazí a tedy že skutková podstata zločinu podľa § 1 zák. č. 269/1919 Sb. z. a n. k splneniu náležitosti »osoba na čine ináčej zúčastnená« vyžaduje, aby táto osoba sa zúčastnila na padelaní peňazí.

Zmätočné sťažnosti ďalej poukazujú na to, že nie je zistené, že D. sa zúčastnil padelania peňazí, takže nie je splnená skutková podstata zločinu podľa § 1 cit. zák., ale že ide len o čin trestný podľa § 4 cit. zák.

Zmätočné sťažnosti nie sú základné.

Zo znenia zákona »kto padelá peniaze, aby ich udal ako pravé, alebo kto usrozumejúc sa či pred činom či po čine« plynie, že pod pojmom »čin« — v smysle zákona rozumie sa padelanie peňazí samo.

V tomto smere je názor zmätočných sťažností správny, nesprávny je však názor zmätočných sťažností, pokiaľ sa týka výkladu znenia zákona »ináčej na čine zúčastnená«.

Zo slov zákona »s pachateľom alebo osobou ináčej na čine zúčastnenou« zrejme plynie, že obratom »ináčej na čine zúčastnenou« myslí sa taká činnosť, ktorá nie je síce vlastným padelaním peňazí alebo spolupôsobením pri tomto padelaní, ale ktorá preca prispieva k dosiahnutiu zamýšľaného výsledku, t. j. k udaniu padelaných peňazí ako pravých. Je preto osoba, ktorá sa zúčastní tohoto uvedenia padelaných peňazí do obehu, na čine zúčastnená, ale ináčej než padelaním peňazí alebo spolupôsobením pri tomto padelaní.

Poneváč D. dopravil do Československa nezistený počet padelkov a aj ďalej sa zúčastnil uvedenia padelaných peňazí do obehu, je treba považovať ho za osobu na čine ináčej zúčastnenú.

Udávanie padelkov (vedome za pravé) možno uznať za zvláštny čin, na ktorý je určený menší trest (§ 4 cit. zák.) iba vtedy, keď sa toto udávanie deje bez dohody s pachateľom alebo osobou ináč na čine zúčastnenou, na pr. čo do padelkov zdedených, najdených, ukradnutých a pod. Podľa zistenia odvolacieho súdu sa však obžalovaný A. dohodol s D., tedy s osobou ináčej na čine zúčastnenou, o uvedení padelaných peňazí do obehu, a preto sa nemýlil odvolací súd, keď činnosť obžalovaného A. kvalifikoval ako zločin podľa § 1 zák. č. 269/1919 Sb. z. a n.

Zmätočné sťažnosti obžalovaného B. a jeho obhájcu. Podla zákona prevedené zmätočné sťažnosti, uplatnené na základe § 385, čís. 1 b) tr. p. dovodzujú, že zistená činnosť obžalovaného B. nemôže byť podriadená pod činnosť spolupachateľa, ale len pod činnosť pomocníka. Zmätočné sťažnosti v tejto časti nie sú základné.

Činnosť trestná podľa § 1 zák. čís. 269/1919 Sb. z. a n. záleží jednak vo vlastnom padelaní peňazí, jednak v udávaní padelkov. Zločinu podľa cit. zákonného ustanovenia sa dopúšťa, kto padelá peniaze, aby ich udal ako pravé, alebo kto, usrozumejúc sa či pred činom, či po čine s pachateľom alebo osobou ináčej na čine zúčastnenou, akýmkoľvek spôsobom spolupôsobí pri padelaní peňazí alebo ich udávaní, ako aj ten, kto bez takého usrozumenia padelané peniaze k tomu z cudziny do územia Československej republiky dopraví.

Z tohoto znenia zákona zrejme plynie, že zákon používa síce len pre vlastného padelateľa peňazí označenie »pachateľ«, ale že tejto vlastnej činnosti pachateľa — padelaniu peňazí — kladie úplne na roveň činnosť každého, kto pri padelaní peňazí alebo pri ich udávaní v dohode s pachateľom alebo osobou ináčej na čine zúčastnenou akýmkoľvek spôsobom spolupôsobí, ako aj toho, kto bez takého srozumenia padelané peniaze k tomu z cudziny do územia Československej republiky dopraví. Taká osoba zodpovedá tedy za čin rovnako ako pachateľ bez ohľadu na to, či snáď podľa všeobecných trestných zásad bolo by treba činnosť tejto osoby posudzovať podľa zákonných ustanovení o účastenstve (návod, pomocníctvo).

Podľa zistenia odvolacieho súdu obžalovanému B. bolo známe, že jeho brat D. je v spojení s tlupou falšovateľov C. a spol., že od tejto tlupy prevzal väčšie množstvo falšovaných päťzlotých za účelom ich udania v Československej republike a že A. má ich časť vymeniť za československé peniaze; odvolací súd ďalej zistil, že obžalovaný B. v dohode so svojím bratom D. a obžalovaným A. išiel s týmto dňa 12. júna 1935 jednak za účelom kontroly obžalovaného A., jednak aby pri udávaní padelaných peňazí spolupôsobil.

D. a obžalovaný A. sú — v smysle zákona — osobami »ináčej na čine zúčastnenými«, s týmito osobami sa obžalovaný B. dohodol o udávaní padelaných peňazí a podľa zistenia odvolacieho súdu pri udávaní padelaných peňazí aj skutočne spolupôsobil. Následkom toho odvolací súd túto zistenú činnosť obžalovaného B. správne podradil pod ustanovenie § 1 zák. čís. 269/1919 Sb. z. a n.

Čís. 6153.

Bylo-li při vyměření úhrnného trestu v řízení podle §§ 517, 518 tr. ř. rozhodnuto i o podmínečném odsouzení, lze výrok o podmíněném odkladu výkonu trestu napadati jen zmateční stížností k nejvyššímu soudu, nikoli odvoláním.

(Rozh. ze dne 7. března 1938, Zm IV 53/38.)